

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

28 maja 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Jacek Grela (przewodniczący)

SSN Adam Doliwa (sprawozdawca)

SSN Ewa Stefańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 28 maja 2026 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej A.Ł.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 23 czerwca 2022 r., I AGa 118/22,

w sprawie z powództwa Banku spółki akcyjnej w W.

przeciwko A.Ł.

o zapłatę,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od pozwanego A.Ł. na rzecz powódki Banku spółki
akcyjnej w W. 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu
kosztów postępowania kasacyjnego;**

**3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi
na rzecz radcy prawnego P.I. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta)
złotych powiększoną o należny podatek od towarów
i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej
udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

Adam Doliwa

Jacek Grela

Ewa Stefańska

(P.H.)

UZASADNIENIE

Bank spółka akcyjna w W. wniosła o zasądzenie od A.Ł. kwoty 281 735,92 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 4 września 2019 r. do dnia zapłaty liczonymi od kwoty 247 880,39 zł.

Wyrokiem z 23 lutego 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 281 735,92 zł z umownymi odsetkami w wysokości dwukrotności sumy stopy referencyjnej NBP i 5,5 punktów procentowych od kwoty 247 880,39 zł od dnia 4 września 2019 r. do dnia zapłaty (pkt 1) i rozstrzygnął o kosztach procesu (pkt 2-4).

Wyrokiem z 23 czerwca 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi oddalił apelację (pkt I) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania odwoławczego (pkt II i III).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy i przyjął je za własne. Zgodnie z tymi ustaleniami, istotnymi z punktu widzenia rozpoznania skargi kasacyjnej, 1 marca 2017 r. powodowy bank zawarł z A.Ł. umowę kredytu obrotowego [...] nr [...], na podstawie której udzielił pozwanemu kredytu odnawialnego w ramach limitu kredytowego w kwocie 625 000 zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności.

Splata kapitału miała być dokonywana bez odrębnych dyspozycji kredytobiorcy z pierwszych wpływów na rachunek. Okres wypowiedzenia i okres spłaty kredytu upływał z dniem zakończenia okresu kredytowania, czyli z dniem 28 lutego 2019 roku. Niespłacenie kredytu we wspomnianym terminie powodowało, że po upływie okresu kredytowania niespłacona kwota stała się zadłużeniem przeterminowanym i wymagalnym.

W czasie podpisywania umowy zachowanie pozwanego nie odbiegało od normy i nie budziło żadnych wątpliwości co do jego poczytalności. Powódka nie weryfikuje swoich klientów pod kątem zdrowia psychicznego z uwagi na to, że nie ma kompetencji w tym zakresie. Pozwany wykazywał dużą wiedzę

w kwestiach finansowych i prawnych związanych z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą.

Pismem z 17 lipca 2019 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 277 077,13 zł oraz dalszych należnych odsetek w terminie 7 dni od dnia doręczenia pisma. Jednocześnie poinformowała pozwanego o możliwości zawarcia porozumienia lub umowy ugody w sprawie spłaty zadłużenia.

Na dzień 4 września 2019 r. wysokość wymagalnego zadłużenia pozwanego wynosiła 281 735,92 zł. Składają się na nią następujące kwoty: 247 880,39 zł tytułem należności głównej, 33 855,53 zł tytułem odsetek od należności głównej naliczanych do 3 września 2019 r. włącznie.

Ponadto powódka naliczała dalsze odsetki od kwoty głównej, od 4 września 2019 r. do dnia zapłaty, według dwukrotności sumy stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych.

W dniu 12 września 2018 r. pozwany podjął leczenie psychiatryczne z powodu ciężkiego epizodu depresyjnego. W chwili podjęcia leczenia choroba była w stanie zaawansowanym, w związku z czym pozwany mógł chorować od około 5-10 lat. Pozwany przejawiał zachowania autodestrukcyjne i miewał stany ograniczonej poczytalności. W początkowej fazie leczenia stwierdzono epizod depresyjny. Finalnie u pozwanego rozpoznano zaburzenia afektywne dwubiegunowe. W dniu zawierania umowy kredytu pozwany nie znajdował się w stanie zaostrzenia choroby. Jego ówczesny stan pozwalał na świadome i swobodne podejmowanie decyzji oraz wyrażenie woli. Przyjmowane przez pozwanego leki związane z nadciśnieniem i bólem dyskopatycznym - w przypadku przyjmowania ich zgodnie z zaleceniami lekarza - nie wpływały na świadome i swobodne podejmowanie przez niego decyzji.

Od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi skargę kasacyjną wywiódł pozwany, zaskarżając go w części, tj. w zakresie pkt I i II, zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa procesowego: art. 385 k.p.c. w zw. z art. 386 § 4 k.p.c.; art. 235 § 1, 2 i 3 k.p.c.;
- naruszenie przepisów prawa materialnego, tj.: art. 70 ust. 1 pr. bankowego; art. 58 § 1 i 2 k.c.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Łodzi do ponownego rozpoznania.

Powódka w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosła o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna pozwanego, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutów naruszenia przepisów prawa procesowego wskazać należy, że uwzględnienie zarzutu naruszenia art. 385 i art. 386 k.p.c. możliwe jest w razie uznania, iż uzasadnione są inne, podniesione w skardze kasacyjnej zarzuty, a w konsekwencji właściwa jest ocena, iż sąd drugiej instancji błędnie ocenił zasadność apelacji. Przepisy art. 385 i 386 k.p.c. nie mogą stanowić samodzielnej podstawy służącej do formułowania zarzutów naruszenia przepisów postępowania i jako podstawy skargi wymagają konkretyzacji przez wskazanie przepisów postępowania, których naruszenie doprowadziło do bezzasadnego oddalenia apelacji, zamiast jej uwzględnienia (zob. wyrok SN z 15 stycznia 2025 r., II CNPP 2/23).

Skarżący ograniczył się do lakonicznych twierdzeń stanowiących zaledwie polemikę z niekorzystnym dla niego rozstrzygnięciem Sądu drugiej instancji. Nie skonkretyzował na czym miałyby polegać naruszenie przez Sąd Odwoławczy powołanych przepisów postępowania.

W sprawie Sąd Apelacyjny w Łodzi nie dopuścił się także naruszenia art. 235 k.p.c. Dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z przesłuchania świadków na piśmie zostało uregulowane i przewidziane przez ustawodawcę w art. 271¹ k.p.c. Jak wynika ze stanu faktycznego ustalonego w sprawie, wszyscy świadkowie złożyli zeznania na piśmie. Specyfika przeprowadzania dowodu z przesłuchania świadka na piśmie polega na uprzednim przygotowaniu pytań przez strony, dokładnie tak jak miałyby się to odbyć na rozprawie. Świadek składa przyrzeczenie przez podpisanie tekstu przyrzeczenia i podlega wszystkim obwarowaniom przewidzianym przez przepisy procedury tak, jakby zeznawał na rozprawie. Ponadto dowód z zeznań świadków, podobnie jak opinia biegłego, podlegały ocenie przez Sądy *meriti*. Sąd ma możliwość żądania ustnych zeznań w przypadku jakichkolwiek

wątpliwości. Na kanwie niniejszej sprawy zeznania świadków nie budziły wątpliwości Sądu, który nie odmówił im waloru spontaniczności, autentyczności i prawdziwości.

Odnosząc się do zarzutów naruszenia prawa materialnego wskazać należy, że powodowy bank w trakcie zawierania umowy kredytu dochował wszystkich formalności. Stosownie do art. 70 pr. bankowego zbadał zdolność kredytową pozwanego, co jednoznacznie wynikało z pisemnych zeznań świadków. Nie ma racji skarżący, że bank winien zweryfikować stan zdrowia pozwanego. Omawiany obowiązek banku ma charakter publicznoprawny i polega na sprawdzeniu stanu majątkowego kredytobiorcy. Powołany przepis nie ma żadnego odniesienia do sfery prywatnej. W konsekwencji powodowy bank nie był władny badać stanu świadomości pozwanego na czas zawierania umowy. Co więcej, z opinii biegłego psychiatry wynikało, że wprawdzie pozwany cierpi na chorobę afektywną dwubiegunową, jednakże w chwili podpisywania umowy i prowadzenia negocjacji z dyrektorem Banku był świadomy i poczytalny.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c., skargę kasacyjną oddalił.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹ i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 7, § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej pozwanemu z urzędu orzeczono stosownie do § 8 pkt 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2026 r. poz. 136).

Adam Doliwa

Jacek Grela

Ewa Stefańska

(P.H.)

[SOP]